

SLOVENSKI NAROD

Izbija vsak dan popoldne, izvemši nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič vrst a Din 2.-, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.-, večji inzerati petič vrst Din 4.-. Popust po dogovoru, inzeratni tavek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisni se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5

Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/I. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenovca ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.

Račun pri poštne čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Leteča Norvežana sta zmagala

Norvežana brata Birger in Sigmund Ruud sta skočila na 92 in 95 metrov, kar pomeni v sportnem svetu ogromno senzacijo

Ljubljana, 26. marca.

Velike skakalne tekme v Planici, sportna prireditve, ki sega daleč iz okvira običajnih sportnih dogodkov, je za nami. Morda preskromna reklama, morda pa tudi naša prevelika zaupnost in brezbriznost v tem pogledu je kriva, da je bila široka javnost vse premalo opozorjena, kaj nam pripravila SK Ilirija v Planici. Mnogo prethito in preskromno, skoraj bi rekli samo mimogrede smo zadnje dni čitali, da bomo imeli na naših tleh elito muških skakalcev. Vsaka druga država bi se bila sprito tega dogodka zganila in mu dala mnogo dostojnejši pa tudi mnogo večji in sijajnejši okvir, kot smo mu ga mi dali. Res sta sport in znaniji blešč težko združljiva, toda zavdati bi se morali, da so prireditve tako velikega obsega obnemaj najmočnejše in učinkovitejše propagandno sredstvo, ki ga pozna drugod po svetu mnogo bolj izkoriščati. To naj nam bo svarilo za bodoče.

Birger Ruud, zmagovalec večerajšnjih tekem v Planici.

Posebni vlaki

Ljubljanski glavni kolodvor v jutranjih urah že dolgo ni nudil tako imponantne slike kakor večeraj. Že davno pred napovedanim odhodom posebnega vlaka je zavlada na peronu v vestibulu in pred postajo prava gneča, vršalo je kakor v panju. Mesec gre sicer že h kraju in marikdo je moral zaradi kače v žepu resignirati na izlet v Planico, a kljub temu je bil na posebni vlak velik naval, da je bil že pred odhodom nabito poln in se je morala železniška uprava odločiti, da krene za prvim takoj drugi posebni vlak. S prvim ob 6.30 se je odpeljalo 800 izletnikov, drugi jih je pa potegnil 600, skupaj torej 1400. Tudi redni gorenjski vlak je imel ojačeno garnituro, z njim se je odpeljalo mnogo zamudnikov, največ pa tih, ki imajo režijsko vožnjo ali pa druge ugodnosti na železnici. Potem je prišel še tretji posebni vlak iz Zagreba, za katerega so bili skoraj do zadnjega v dvomih. Toda tudi Zagrebčani se niso hoteli odreči ugodnosti znižane vožnje, v prvi vrsti pa tekmovalcu, kakršnih je malo in zato je bil tudi zagrebški posebni vlak dobro zaseden. Pripeljalo se je 500 Zagrebčanov, ki se jim je še v Ljubljani pridružilo mnogo smučarjev, nekaj so jih pa pobrali še na gorenjskih postajah. Ojačene in nabito polne so bile tudi garniture vlakov iz Bohinja.

Mnogo gledalcev je prišlo iz Avstrije, čuli smo pa v Planici med množico tudi govornice Čehov in Italijanov, ki jih je prišlo precej iz bližnje meje, nekaj pa tudi iz Trsta.

Odlični gostje

Smuški skoki, posebno če se obetajo svetovni rekordi, so že tudi pri nas dovolj močna privlačnost, da zbera za naše razmere veliko število gledalcev, dasi moramo na drugi strani priznati, da bi jih bila lahko sprejela Planica večeraj še mnogo več. Posebno smo pogržali mnogo vidnejših predstavnikov naše javnosti, ki niso v tako slabem gnetnem položaju, da bi ne mogli žrtvovati nekaj dinarjev, da se jim menda ni zdelo vredno prisostvovati dogodku, ki bo močno odtegnil po vsem svetu in zelo dvignil ugled naše države. S tem večjim navdušenjem so na pohite večeraj v Planico množice naših smučarjev. Tekmam so prisostvovali ban in predsednik JZSS dr. Marušič, zastopnik ministra za telesno vzgojo načelnik tehničnega odbora JZSS dr. Berce, zastopnika vojske podpolkovnik Popovič in generalštabni major Mihič, minister n. r. in narodni poslanec Ivan Mohorič, zastopnik Zveze za tujski promet dr. Tičar, sreski načelnik iz Radovljice dr. Vrečar, zastopnik avstrijske smučarske zveze ing. Bildstein, zastopnika JZSS dr. Pavlin in generalni tajnik Gorca, zastopnik mestne občine ljubljanske dr. Šubič in še mnogo vidnejših predstavnikov naše javnosti, večinoma vna-

lih smučarjev. Računajo, da je bilo vseh gledalcev nad 4000.

Vrvenje pod skakalnico

Takoj po prihodu prvega posebnega vlaka je že itak razgibana Planica močno oživela. Eni na smučeh, drugi brez njih so hiteli proti skakalnici, kjer je bilo kmalu na ravni pod strmim hribom pravo ljudsko taborišče, da te hotel »Ciperinik« kar škripal pod pritiskom žejnih in lačnih smučarjev. Do začetka tekem je bilo še daleč, saj so nam jih napovedovali z zakasnitvijo zaradi poznega prihoda posebnih vlakov za 11.45. Toda ljudje so že lobacali po hudi strmini na obeh straneh skakalnice, vsak si je hotel priboriti čim ugodnejši prostorček, da bi videl letečega junaka dneva brez kril. Mnogi so splezali na bukke in smreke ob skakalnici, na debelejših drevesih so čepeli kar cele grupe podjetnih gledalcev. Po prihodu drugega in tretjega posebnega vlaka se je zrnila silna množica smučarjev in prijateljev tega krasnega sporta v velikem krogu pod skakalnico in v nestrpnem pričakovanju se je bližal trenutok, ko pridrvi po naletu prvi skakač in se požene visoko gori nad strmeče gledalce, da pada v naslednjem hipu na gladko strmino skakalnice in smukne dol na ravnilo, kjer se v elegantni kristalini nastavi in ozre na svoj uspeh.

Prvi skoki — razočaranje

Se malo zakasnitve in mnogo nestrpnosti. Ozre se izpod naleta dol po skakalnici in kar groza te obide pri misli, da se bodo zdaj začeli spuščati iz silnih višin živi ljudje tja dol nekam v beli prepad. Končno se začne signal, napovedovalec pove, da bo prvi skočil Avstrijec Weisenbacher. In že zdrči z vrha naleta prvi junak dneva. Če ga gledaš od spodaj, je majhen, kakor mačka, in tudi tako se pritisne k tlom, toda samo za trenutek, kajti že ga požene silni zalet visoko gori nad osuple gledalce, ki jim kar sapa zastaja, ko vidijo, da plava po zraku človek in da bo padal globoko dol na strmino, po kateri bi se navaden človek bal celo hoditi. Do 60 m je skočil prvi, potem so mu pa sledili po vrsti Guttormsen na 69, Palme na 55, Sörensen na 71, Sigmund Ruud na 68,5, Novšek na 48, Birger Ruud na 69, Alstad na 59, Jonson na 71, Mayer na 59, Höll na 74, Ulland na 71 in Lassen Urdahl tudi na 71.

Sigmund Ruud v poletu na 95 m

Rekordni skoki

Občinstvo, ki je obstalo in uhinilo, kakor ob najsvečaniji priliki, ki jo žvignil v zrak prvi skakač, je bilo razočarano. Pričakovalo je več, saj smo slišali po prvih treningih, da nam obetajo zlasti Norvežani svetovni rekord. Pa so tako slabo odrezali, da jih je potolkel Avstrijec Höll s krasnim elegantnim, preciznim skokom, da je bilo navdušenje občinstva razumljivo. Toda to je bila šele priprava na prave skoke. Hitro so bili tekmovalci nazaj in že se je tekmovaljevanje v konkurenci nadaljevalo. Drugič je skočil Birger Ruud na 79, Sigmund Ruud na 86,5, Gregor Höll na 81, Olaf Ulland na 76, Radmar Sörensen na 75, Per Jonson na 80, Sverre Lassen Urdahl na 71, Evvin Alstad na 66, Redar Hoff na 58, Viktor Weisenbacher na 63, Gustl Mayer na 60, Sigmund Guttormsen na 82 (s padcem), Albin Novšek na 57,5 in Fran Palme na 66 m (s padcem).

Občinstvo je prišlo na svoj račun, po-

skanje in živio klici so bili tem močnejši, navdušenje tem večje, čim več metrov je pustil za seboj tekmovalec. Zmagovalec Sigmund Ruud, ki je dosegel s 86,5 m v konkurenci prvenstvo in postal s tem doseganji svetovni rekord za 4,5 m, je bil seveda takoj ljubljenec gledalcev, ki bi se bili najraje prerinili do njega in ga dvignili na ramena. Norvežani so bili sploh predmet nedeljenih simpatij, zelo veliko je bilo pa tudi navdušenja za Avstrijce, ki so pokazali presenetljivo tehniko in eleganco v skokih.

Sigmund Ruud se vrača na start

Skoki izven konkurence

Sledili so skoki izven konkurence, ki so bili za široko publiko skoraj še večja senzacija kakor skoki v konkurenci. Sigmund Ruud je skočil na 95 m s padcem, ki ga je pa takoj izravnal; njegov skok je za 9 m daljši od doseganega najdaljšega skoka. Sigmundov brat Birger je dosegel s sijajno izpeljanim skokom na 92 m najdaljši skok, kar jih je bilo kdaj doseženih brez padca in za 5½ m daljši od večeraj postavljenega svetovnega rekorda. Avstrijec Höll je skočil na 84,5 in se plasiral kot najboljši srednjeevropec, kakor tudi s skokom na 89 m s padcem. Jonson je skočil 84 m in 88,5 m s padcem. Guttormsen na 85,5 in 74 m, Hoff na 78 m, Lassen Urdahl na 79, Weisenbacher na 65 s padcem in 71 m, Albin Novšek je pa dosegel s stoječim skokom na 64 m in 66 m nov jugoslovenski rekord. Od skoka do skoka je naraščala napetost, z njo pa tudi navdušenje, ki se je izpremenilo v pravcati vihar, ko so po skoku Sigmunda Ruuda izobesili na tribuni številko 95.

Razdelitev nagrad

Pred domom so se zbrali tekmovalci, kjer so bili v prisotnosti ogromnega števila gledalcev razglašeni rezultati in razdeljena darila. Splošne pozornosti je bil deležen seveda junak dneva Birger Ruud, ki je baš v nedeljo praznoval 23letnico svojega rojstva in je na ta dan dosegel ravno štirikrat daljši skok kot znaša njegova starost. 92 m je pač nekaj veličastnega. Priboril si je prvo darilo z 218,2 točkami. Prejel je zlato zappestno uro ministra za telesno vzgojo dr. Hanžeka. Njegov brat Sigmund je kot drugi z 217,2 točkami prejel krasno vazo bana dr. Marušiča in za najdaljši skok v konkurenci tudi pokal župana dr. Puca. Gregor Höll (214,7) je za svoje 3. mesto prejel lep pokal SK Ilirije. Bohinjčan Novšek pa kot najboljši plasirani Jugosloven, ki je obnem postavlil s 66 m nov državni rekord, pokal dr. Marušiča. Ostali tekmovalci so prejeli spominke plakete. S tem je bil oficijalni del prireditve zaključen.

Pozdrav ministru dr. Hanžeku

Po razdelitvi daril zmagovalcem je najrej spregovoril v imenu avstrijske smučarske zveze inž. Bildstein, bivši dolgoletni avstrijski smučarski prvak in eden najznamenitejših internacionalnih sodnikov, ki je doslej ostal skoraj na vseh prireditvah FIS. Podrtil je izreden pomen čerajšnjega dne, poudarjajoč, da se je dolej v mednarodnem smučarskem svetu skoraj neznana Jugoslavija postavila krepko v ospredje. Govoril je še o pomenu sporta za zbijanje narodov in zaključil s prisrčnimi čestitkami prireditelju SK Iliriji, ki je lahko po pravici ponosna na ta uspeh in pa JZSS.

V imenu JZSS je čestital tekmovalcem

podpredsednik dr. Pavlin, ki je izrazil svoje veselje, da je bil svetovni rekord dosežen baš v Jugoslaviji in da je bil tudi znatno izboljšan jugoslovenski državni rekord. Čestital je tekmovalcem in želel, da bi še večkrat prišli v naše kraje.

Velepomembno, dozda nedvomno največje mednarodno sportno prireditve v naši državi, je zaključil predsednik SK Ilirije dr. Lapajne s prisrčno zahvalo vsem, ki so sodelovali ter obenem predlagal, naj se pošlje ministru za telesno vzgojo dr. Hanžeku pozdravna brzojavka, kar je bilo z navdušenjem sprejeto. Iz tisočih grl je zaoril krepki »smuk« in mogočna armada smučarjev se je začela razhajati. Že prvi redni vlak ob 17.10 jih je odpeljal okrog 500, ogromen je bil pa seveda naval na vse tri posebne vlake.

Organizacija prireditve

Veliko mednarodno tekmovaljevanje v Planici je zahtevalo seveda temeljite priprave. Kakor vedno, je tudi to pot izvrstna organizatorična sposobnost SK Ilirije mnogo pripomogla do tako velikega uspeha. Vse to ogromno delo je ležalo več kakor teden dni samo na ramenih nekaterih poštvalnih, žilavih članov SK Ilirije, med katerimi naj v prvi vrsti omenimo načelnika smučarske sekcije g. Gojka Pipenbacherja, ki je poleg g. Gorca sprejemal smučarje, vodil propagando v radiu, pripravil reklamo za liste, interveniral glede rednih in posebnih vlakov ter imel sploh dela čez glavo.

A neumorno in prav v potu svojega obraza je kakor vedno delal tudi inž. g. Stanko Bloudek, ki je skrbel, da je bila skakalnica v brezhibnem redu ter pomagal s svojimi nasveti na vseh koncih in krajih. Prav tako odgovorno in skrbno polno delo je pa prevzel tudi tretji član odbora smučarske sekcije g. Komar, ki je skrbel za vremenska in najnovejša sportna poročila s treningov, njegova briga so bili pa tudi vlaki in vozni listki. Pri celotni organizaciji, zlasti pri kontroli vlakov, je pa sodeloval znani sportni delavec železniški uradnik g. Cimperman, ki mu gre nedvomno za sluga, da je šlo tudi po železnici vse v vzornem redu. Prezreti pa ne smemo tudi našega železniškega osebja, ki je zopet pokazalo vse svoje sposobnosti in discipliniranost.

V Planici sami so poleg poštvalnega članstva SK Ilirije vestno sodelovali vrli naši granitirji, ki so popolnoma zaprli odhod na Slatno, a pohvaliti je treba tudi pozornost orožništva in pa finančnih organov.

Tekmovalci s Sigmundom Ruudom gredo na start k skoku izven konkurence. (Vse tri fotografije nam je dal na razpolago znan amater g. Ante Kornič)

Salmijak in sol na skakalnico

Od mnogih tisočev, ki so prisostvovali veličastni prireditvi v Planici, pač nihče ni vedel, koliko truda je bilo potrebno, da je bila skakalnica v takem stanju, da so bili nedeljski rezultati sploh mogoči. Dež in pa solnce sta seveda močno vplivala na sneg in so v Ljubljani močno dvomili, da bo tekmovaljevanje sploh mogoče. Graditelj skakalnice g. Rozman pa je storil vse potrebno. Doskočišče so poškopili s salmijakom in potresli s soljo, tako da je bila snežna skorja za ta poletni čas naravnost idealna, čemur so se čudili tudi topogledno razvajeni Norvežani.

Zgodovina smuških skokov

Za primerjavo večeraj doseženega svetovnega rekorda, naj na kratko navedemo zgodovino smuških skokov in skakanja

sploh. Prvi so, kot rečeno, pred vojno začeli skakati Norvežani, največje daljave so bile dosežene do 30 m. Ze takrat je to vzbudilo pozornost po svetu. Po vojni se je skakanje lo razvilo, kar je bila največja zasluga norveške skakalne šole v Kongsbergu, od koder so prišli najboljši skakači, ki jim je dal svet ime »leteči Norvežani«. Daljave so po vojni polagoma rasle do 50 m ter se je to smatralo za skrajni maksimum, kar človek lahko doseže. Potem je šlo rapidno navzgor in kmalu v 4 do 5 letih so bile dosežene marke 60, 70, celo 80 m, a grob svetovnega rekorda je bila večeraj naša Planica, ki se je postavila kar s 95 m.

Ljubljanski stavbnik Rozman, ki je zgradil skakalnico v Planici po načrtih inženjerja Bloudka

In pri nas . . .

V naši državi so pričeli skakati l. 1921, ko je bil še ves naš smučarski sport v povojih. Eden naših največjih pionirjev smučarskega sporta dr. Ciril Žizek, ki je večeraj tudi prisostvoval triumfalnemu krstu veličastne ilirjske skakalnice, je prvi zgradil majhno skakalnico v Bohinju in sam skočil — 9 m. Skromno se bere ta rezultat, a pomisliti je treba, da je bila skakalnica zelo majhna, primitivna, da nismo imeli ne šole, ne trenerjev in da smo bili v tem pogledu res avtodidakti. Prvo državno prvenstvo si je priboril pokojni Joško Pogačar z marko 14 m, počasi smo pa vendar stisnili do 30 m, in sicer na skakalnici v Mojstrani. Ko je bila pa zgrajena v Bohinju moderna Hansenova skakalnica, ki dovoljuje skoke nad 50 m, je naša marka že skočila na 48 m in s tem je bila tudi zaključena sezona 1931-32. Lani pa smo se postavili v Harachovem na Češkoslovaškem, kjer se je naš Šramel odlično uveljavil s 54 metriskim skokom. Od lani do letos — od 54 na 66 — je veskakor velik napredek, ki ga tudi popreje največji optimisti niso pričakovali.

Oslo klicalo Ljubljano

Takoj po tekmi v Planici je Birger Ruud ves srečen na kratko brzojavil domov in pa v Oslo redakciji glavnega lista naslednje: »Birger Ruud postavil svetovni rekord na 92 m, Sigmund na 95, padel.«

Odmev tega je sledil seveda takoj zvečer. Iz Osla so ob 1. ponoči telefonično klicali Ljubljano in zahtevali zvezo z največjim dnevnikom »Jutrom«. Sportni referent »Jutra« g. Anton Zobec je oddal daljšo poročilo, ki so ga današnji norveški listi seveda izbrpno objavili.

Zanimivo je, da so bile sredi večerje vse redakcije ljunjskih listov obveščene o presenetljivem uspehu v Planici, da je rezultate sredi odvajal dunajski radio in da je današnji »Sporttagblatt« priobčil že obširno poročilo.

Zmagovalci v Ljubljani

Zvečer ob pol 7. uri se zbera smučarji Ilirije pred Mestnim domom, od koder odidejo z vojaško godbo na glavni kolodvor k sprejemu Norvežanov, svetovnih rekordarjev. Na peronu bo oficijelni pozdrav, nakar odide povorka po Mikloščevi cesti. Tavčarjevi ulici, Tyrševi cesti do Zvezde, kjer bo zabavni večer v veliki dvorani Kazine. Vstop je prost. Vabimo ljubljansko občinstvo, da se udeleži sprejema na kolodvoru in da pozdravi tekmovalce, ki so dosegli v naši državi tako velike uspehe tudi v sprevedu, ko poldejo po ljubljanski ulicah!

Sodniška ocena skakačev

Prav zanimiva je sodniška ocena posameznih skakačev. Mojstra v stili, sta vsekakor brata Birger in Sigmund Ruud, ki vse ostale v tem pogledu znatno prekašata, čeprav so jima glede dolžine prav blizu posebno simpatični Avstrijci Höll iz Mallnitza. Dočim dosega večina skakačev dolžino z mogočnim odzivom in izdatnim predklonom, imata brata Ruud prav posebno in svojevrstno tehniko. Mogočen zračni odpor regulirata tako, kakor je to pri jadralnem letenju. Opazovalci, ki so stali blizu doskočišča, so lahko videli, kako sta med letom v zraku s smučmi delala plavaljivo gibe, ki so izdatno pripomogli do večje daljine. To je seveda mogoče le pri mojstrih takega obsega, kot sta brata Ruud, pri katerih kaže, da sta na smučah zrasla.

Nepoučeni so se vsekakor čutili končni oceni pri konkurenčnih skokih. Tako je Sigmund Ruud, ki je dosegel s 86,5 m najdaljši skok v konkurenci, prišel šele na drugo mesto, in tudi Höll, ki je dosegel izdatno daljša skoka kot prvoplasirani Birger, je bil šele tretji. Pri skoku ni namreč za oceno najvažnejša dolžina, temveč izvedba, to je stil skoka. Skoki zmagovalca Birgerja Ruuda so bili najbolj ocenjeni. Za prvi skok je prejel za 19 točk, za drugi pa celo 20, kar je sploh maksimum, ki se more dati v pogledu stila. Tudi njegov brat Sigmund je prejel za prvi skok stilo oceno 19, za drugi pa točko manj, dočim so sodniki Höllu prisodili za prvi skok 17,5, za drugi pa 18,5 točk. Ocene za daljavo je imel seveda najboljši Höll, in sicer za prvi skok 17,5, za drugi pa 18,9 točk.

Stilno krasne skoke, čeprav z manjšo dolžino, so izvedli predvsem Ulland, Urdahl in Sörrensen, ki so vsi dobili stilo oceno izmed 17 do 19 točk. Naša skakača Palme in Novšak sta seveda za temi mojstri v skakanju glede stila zaostajala. Tako je prejel naš novi rekorder Novšak obakrat oceno 12, Palme pa 15 in 11. Potrebno bi bilo še omeniti, da sodniki — sodili so od naših gg. Gorec in Gnidovec, ter znani internacionalni avstrijski sodnik inž. Bildstein — v oceni skoro niso prav nič diferencialni. Razlika v presojevanju je bila tako malenkostna, da je inž. Bildstein po skokih, ko so primerjali sodniške pole izjavil, da kaj takega ni videl niti pri FIS-ih tekmah, ko sodijo same priznane sodniške veličine. Iz tega je najbolje razvidno, da lahko naši sodniki prevzamejo sojenje tudi pri največjih mednarodnih skakalnih prireditvah.

Takoj po tekmovalstvu se je sestavila posebna sodniška komisija, ki je ponovno pregledala in premerila skakalnice v pogledu pravičnega standarda, kakor ga predpisuje Fis. Izkazalo se je, da so bile dolžine na doskočišču pravilno odmerjene in so tudi vse skoke, posebno pa rekordne, zmerili s predpisanim jeklenim merilom. Ugotovilo se je, da je bilo delo merilcev dolžine posebno pri najdaljših skokih v spodnjem delu doskočišča brez privoza. Na podlagi tega se je komisija izrekla za pravilnost postavljenih rekordov. Ta protokol so podpisali Sepp Weissenbacher (Beljak), izprani avstrijski sodnik in član odbora za sport in avstrijskega smučarskega saveza ter Herbert Werner, tudi avstrijski mednarodni sodnik. Za sodniški zbor pa so podpisali inž. Bildstein, Tavec in kapetan Tauber. S tem so dani vsi pogoji, da bodo rekordni skoki nedeljnih tekem v Planici priznani tudi od mednarodnega foruma.

Joso Gorec o tekmah

Smučski skoki so prišli skoraj istočasno, ko se je začel uvajati smučarski sport. Prinesli so jih Norvežani, ki so jih prvica sami gojili, pozneje so jih pa prevzeli tudi drugi narodi. V vodstvu smučskega sporta se že nekaj let vodi velika debata, ali so sploh umetni skoki nad 50 m ali ne. Toda vedno, kadar so pri FIS razpravljali o neumesnosti skokov nad 50 m, je pokazala praksa, da ta ugotovitve FIS ne drži. Najhuš zagovorniki tega stališča so bili Švedci, kakor ironija usode pa je, da so sami zgradili letos v Solofteji skakalnico, ki dopušča skoke nad 70 m.

Ko je bilo pred tremi leti na kongresu FIS v Parizu sklenjeno, da na njenih prireditvah ne bodo dovoljeni skoki nad 50 metrov, so bili rezultati prvega tekmovalstva po tem kongresu v Oberhoffu — nad 60 m. Zoper se je vodila o tem prečnem vprašanju ogorčena bitka, pa je prišel Innsbruck, ki je nam prinesel skoke nad 70 m, a za Innsbruckom sta postavila brata Ruuda v Villarsu skoke do 86 m.

Letos so v Solofteji po prireditvah FIS zopet razpravljali o skokih nad 50 m in končno prišlo do zaključka, da bo v bodoče potrebno, da se za skakalnice, ki dovoljujejo skoke nad 70 m, pred pričetkom gradnje predloži načrt FIS-i v odobritvi. A letos so prišli Jugoslovenci in pokazali, da so skoki mogoči tudi preko 90 m in FIS ne bo mogla več dolgo vzdrževati svojega stališča. Če so skakalnice pravilno zgrajene, skakačje tekmovalci danes nad 80 m z isto sigurnostjo kakor svoječasno na 50 m. Ves problem pa leži po mojem mnenju v tem, da skoki v trenutku, ko smo dobili veliko skakalnico, ne morejo biti skoki, temveč so samo še letanje po zraku po aerodinamičnem zakonu. V hipu, ko je skakalnica tako zgrajena, da odgovarja tem pogojem in ne skokom, so skoki tudi preko 80 m lahka stvar, kar je najboljšo dokazalo večerajšnje tekmovalstvo, ko je bilo začeženih 28 skokov preko 70 metrov in skoraj brez padcev. Sigmundov skok na 95 m lahko smatramo za izpizljan, daj velja po pravilih kot padec. Sigmund je pri doskoku obstal in šele nato ga je izpodneslo, zato praktično tega skoraj ne moremo smatrati kot skok s padcem, kakor so običajno vidni.

Dejstvo, da je na naših tleh in na skakalnicah, ki smo si jo sami zgradili in po lastnih načrtih, dosegel skok 92 in 95 m, pomeni v sportnem svetu tako ogromno senzacijo, da bo o tej stvari ne samo seveda poročalo vse svetovno časopisje, temveč se bodo o njej pisale cele razprave kajti še nikoli, odkar obstoji svet, ni človek letel 95 m po zraku brez vsaj dveh pri pomočkov razen smučni na nogah. Propagandna važnost tega je za našo državo tako pomembna, da jo skoro lahko

primerjamo z uspehom Fincev na olimpijadi v Amsterdamu, ko se je pričel ves svet zanimati za malo finko državo zaradi njenih uspehov v lahki atletiki.

Kaj pravijo tekmovalci

Okoli velike mize v jedilnici smučarskega doma so posedli inozemski tekmovalci, Norvežani in Avstrijci. Teško je bilo priti do njih, navdušen občinstvo jih je kakor trdnjavo oblegalo za avtograme. Posebno naša brhka dekleta in dražestne dame so kar tekmovalce med seboj, katera bo deležna večje časti in pozornosti. Novinarska dolžnost nam je nalagala, da pozivemo od eksterjev samih, kaj pravijo o tekmovalstvu, o skakalnicah in o naših tekmovalcih. Med pisanjem avtogramov so po vrsti odgovarjali na vprašanja.

Birger Ruud, zmagovalec v konkurenci in junak dneva z izvoženim skokom 92 m, najdaljšim, kar jih je svet kdaj videl, je seveda navdušen. Pravi, da je skakalnica po izvršeni korekturi, most so namreč pred tekmovaljem skrajšali za 3 m, ena izmed najboljših in tehnično ena izmed najdovršnejših, kar jih je videl. Že v soboto je bil prepričan, da bo padel svetovni rekord in je šlo samo zato, kdo izmed tekmovalcev ga bo postavil. Največ šans je dal svojemu bratu Sigmundu, ki je bil vso letošnjo sezono v izredni formi. V soboto si je Birger pri padcu poškodoval koleno in je pri tekmovalstvu nastopil z močno oteklino in s ščitnikom za koleno ter trdo bandažo. Organizacija je bila po njegovem brezbrižna, sprejem tako prijateljski kakor je mogoče le pri Slovanih. Skoda, da vaši najboljši niso mogli nastopiti. Pri treningu sem videl, da imate velike talente, ki jim pa manjka šola, poguma imajo dovolj. Za tako veliko skakalnico jim manjka potrebna rutina. Sicer pa, kaj hočete še več, je smeje končal, zmago

in najdaljši skok sem dosegel z jugoslovenskim smučkami, ki mi jih je posodil Dečman, ker sem si svoje zložil.

Sigmund Ruud: — Ne vprašajte za skakalnico. Sami ste videli. V konkurenci sta bila samo dva padca, kar priča, da je skakalnica prvovrstna. Pozneje smo forsirali in skakali na dolžino ter so bili padci neizogibni. Poglavje zase je vaša publika. Čutili so z nami, za vsak naš skok so bili bolj v skrbeh kot mi sami. Priznatu moram, da še pri nobenem tekmovalstvu nisem bil tako v kontaktu z gledalci, kot tukaj pri vas. Kolikšnega pomena je to za tekmovalce, presodijo lahko najboljši skakači sami. Prav rad se bom v bodoče povrnil.

Gregor Höll: Jugoslavija, najmlajša smučarska država, ima pa največjo skakalnico na svetu; kdo bi si to mislil! V veliko zadoščenje in čast mi je, da sem bil na to veličastno prireditve povabljen. Z zadovoljstvom moram ugotoviti, da so sodniki sodili pošteno in dobro, čeprav sem nekoliko časa mislil, da se bom zaradi dolžine mojih skokov najboljši plasiral. Vem, da Birgerja in Sigmunda v pogledu stila nihče ne dosega. Vaša publika je gentlemanska, počutil sem se kakor doma.

Tudi vsi ostali tekmovalci so polni hvale naše skakalnice, organizacije in publike. Še nikdar niso dali toliko avtogramov kot sedaj. Radi so jih dajali, ker so čutili, da ni to samo zbiralska strast, temveč nekaj več. Od naših je bil zelo nesrečen dolgoletni prvak Šramel. Imel je smolo, da se je pri treningu poškodoval. Kakor vsi drugi je tudi on prepričan, da so se naši skakači mnogo naučili. Novšak, simpatični Bohinjčan, ki mu na dosedanjih tekmovaljih sreča ni bila preveč naklonjena, je seveda žarel od veselja in ponosa, da se mu je posrečilo za 6 m zboljšati jugoslovenski rekord. Prav kratek je bil: »Tudi mi nismo od muhe — in že se je obrnil k svojim bohinjskim prijateljem.

Pomen včerajšnjih tekem za nas

Ves svet se je začel včeraj zanimati za Slovenijo, danes pa gleda na Planico z občudovanjem

Ljubljana, 26. marca. Vsak dan poudarjamo, kako je zaradi svojih lepot in zaradi silno ugodne lege na križišču glavnih poti Evrope s severa na jug ter z vzhoda na zapad naša mala domovina primerna za tujski promet, vendar pa nimamo dosti sredstev, da bi z vsestransko propagando po vsem svetu razglasili ta naša bogastva in neprecenljive zaklade. Slovenski tujsko-prometni faktorji se sicer trudijo, kolikor je pri skromnih sredstvih pač mogoče, in res smo dosegli že tudi prve znatne uspehe, da pri naša vedno več tujcev v našo državo svoje navdušenje za pokrajinske lepote, obenem pa seveda tudi pravi dosti zaslužka za vse prebivalstvo naših krajev.

Vsa propaganda naših oficijelnih in privatnih tujsko-prometnih krogov se pa z uspehi, ki jih imajo v tem pogledu včerajšnje smučske prireditve v Planici, uprav malenkostni, saj so že včeraj vse radioddajne postaje sveta imenovala našo Planico kot največjo senzacijo. Milijoni in milijoni sportnikov po vsem svetu iščejo danes na zemljevidu malo Jugoslavijo, ki so jo dosedaj poznali komaj po imenu. In, kar je še slajši občutek, je pa dejstvo, da danes ves svet gleda na Planico s spoštovanjem in tudi zavistjo, saj ni na vsem svetu mesta s takim sportnim dogodkom, kakor so včerajšnji svetovni rekord v smučskih skokih. V tisočih in tisočih listov po vseh delih sveta bodo zgovorno opisane smučske tekme in povsod bodo na slikah iz Planice občudovali danes svetovno slavni sportni naš paradiz ter se divili rajski lepoti in mogočnosti naših planin. Ves svet se je včeraj pričel zanimati za Slovenijo in po vsem svetu se je v najširših krogih porodila želja, da bi tudi videli to z lovorjem svetovnih rekordov ovencano skakalnico, ki nad njo ponosno plapolata zastava Jugoslavije.

Z včerajšnjim propagandnim uspehom lahko primerjamo samo svetovni šahovski turnir na Bledu, ki je zanimal predvsem šahiste. Imamo sicer tudi svetovno znane umetnike in znanstvenike in imamo tudi Meštrovica, a številno občudovalcev teh naših veličin izginja pred neštevno množico sportnikov, ki se z neopisljivim zanosom in navdušenjem pridružuje zmagoslavju v Planici. Tudi naš dobri prijatelj Kugy je s svojimi nenadkritivimi deli in s pomočjo naših fotomaterskih umetnikov napravil ogromno propagando za naš planinski paradiz, vendar pa ta propaganda učinkuje predvsem le v nemškem svetu in zato so z vseh strani gledano včerajšnji naši uspehi za naše kraje tudi rekordni skoki v propagandnem pogledu, kakršnih niso mogli pričakovati niti najbolj optimistični in sebi laskajoči tujsko-prometni krogi.

Ze pred tekmo je zastopnik avstrijske smučarske zveze ing. Bildstein po radiu razglasil vsemu svetu, da obiskuje smučarske tekme že 30 let in tako pozna tudi vse največje in najlepše skakalnice, vendar je pa proglasil našo skakalnico za najpopolnejšo in najmočnejšo. Ta mož, ki je gotovo v svoji stroki kapaciteta in prav vplivna avtoriteta, je izjavil, da je dosedaj svetu skoraj neznanja Jugoslavija postala torišče svetovnih dogodkov, zato je pa lahko tudi prav od srca čestital naši Iliriji in JZSS. Ker naši tujsko-prometni voditelji niso bili prisotni v Planici, so morda vsaj po radiu čuli besede tega moža, ki je s prošornim pogledom v bodočnost javil vsemu svetu, naj naša grandiozna skakalnica spaja sportnike vseh narodov. Svetovni prvak Sigmund Ruud je tudi pred tekmo najprej v norveškem jeziku sporočil svojim rojakom v domovini na severu, nato pa tudi našim organizatorjem smučskih svečanosti v imenu Norveške smučske zveze svoje občudovanje nad našo gostoljubnostjo in nad našo vsemu zmagoslavju.

To sem hotel povedati in se v imenu naše tujsko-prometne propagande zahvaliti prirediteljem tekme. Napravili so tako delo kakor bi ga tujsko-prometne organizacije nikoli ne zmogle. Dr. R. Marr.

nici najlepša in najpopolnejša na svetu. Tako so se izražali tudi vsi drugi Norvežani in Avstrijci, zlasti pa je izrazil inž. Bildstein željo, da bi avstrijski smučarji, zlasti pa bližnji koroški skakači imeli priliko za treniranje na skakalnici v Planici. Prav vesel nas, da je inž. Bildstein že dolgo prav ozko zvezan v našim inž. Bloudkom, danes tudi svetovno slavnim projektantom naše skakalnice. Kot letalska konstrukterja sta delovala skupaj v Dunajskem Novem mestu, danes pa delujeta oba na prvih mestih v Avstriji in Jugoslaviji za napredek zimskega sporta. Čeprav je ing. Bildstein pri avtomobilski nesreči leta 1929 izgubil nogo, vendar se da vedno smuča s protezo! Ponosni smo na čestitke Avstrijske smučarske zveze, zlasti nas pa izpodbuja čestitka Norveške smučarske zveze, ki jo je z najlaskavejšimi besedami izrazil Sigmund Rudolf Marna.

Kako naj izkažemo svojo hvaležnost norveškimi in avstrijskim zmagovalcem in kako naj izkažemo svojo hvaležnost Iliriji z ing. Bloudkom in JZSS? Sploh so naši smučarji v teh organizacijah in pa v Smučarskem klubu Ljubljana, ki so med drugi zgradili tudi prvi naš alpski hotel na Pokljuki, storili toliko za tujski promet, da se z njihovimi uspehi tujsko-prometni krogi niti primerjati ne morejo. Tudi naši Gorencji, ki imajo ogromno korist od zimskega sporta, če pogledamo kmeta, ki boljše proda svoj pridelek, ali pa gostilničarja, naj se končno zavedo, koliko so dolžni zimskemu sportu, zato naj pa nikar ne ovirajo njih dela, kakor se to dogaja dan za dnem pri nakupih parcel itd. Prebivalstvo in tujskoprometni faktorji naj se pa sedaj potrudijo, da bo vse pripravljeno za nov dotok tujcev, ki so ga v naše kraje vsmerili zimski sportniki.

Od včerajšnjega triumfa v Planici bo pa imela korist tudi vsa Jugoslavija, zato naj pa pri razdelitvi podpor državne oblasti pravično presodijo, kdo podporo v resnici zasluži!

Dve značilni izjavi

V podkreplju svojih izjavaj navajamo izjavi oficijelnih voditeljev tujskega prometa, in sicer banovinskega referenta za tujski promet g. dr. Štera in predsednika Zveze za tujski promet načelnika g. dr. Udoifa Marna.

Izdajemo propagandne brošure z najlepšimi slikami naših pokrajin, izdajemo krasne ilustrirane revije v tujih jezikih, izdajemo lepake in letake, pričujemo v glavnih inozemskih časopisih spise in slike naših krajev, udeležujemo se razstav v inozemstvu s tujskoprometnim materialom — za vse to trošimo v državi sto in stotočice, vendar vsa naša propaganda ne pride pred oči stotočemu delu inozemskih interesentov za poset naših krajev.

Pa se vrši takale tekma, kakor je bila včeraj — postavijo se neverjetni svetovni rekord. Ne samo naše, vse inozemsko časopisje piše v zvezi s to tekmo o krasoti kraja, o pokrajini in državi, kjer so se dosegli ti rekord in vsak deseti čita o tem in se prične zanimati za te kraje. To je ogromna reklama za naše kraje, za naš tujski promet, ki je ne odteljajo milijoni dinarjev.

To sem hotel povedati in se v imenu naše tujsko-prometne propagande zahvaliti prirediteljem tekme. Napravili so tako delo kakor bi ga tujsko-prometne organizacije nikoli ne zmogle. Dr. R. Marr.

Smučarska tekma v Planici je zgodela, ki ima za vso Jugoslavijo, v prvi vrsti pa za dravsko banovino, prav izreden pomen. Bolj kot vse naše propagandne brošure bo uspeh v Planici seznanil širni svet z naravnimi prednostmi naše države. Dejstvo, da se je izvojevala ta tekma v najlepšem delu naše domovine, kjer so

mogli po vsem svetu znani smučarski prvaki občudovati naravno usposobljenost naše zemlje za smučarski sport, resno in vztrajno delo naših ljudi na tem polju ter poleg tega še naravno krasote naše zemlje, katere sloves bodo razširjali po vsem svetu, vse to je dogodek, ki bo služil v največji meri pospeševanju našega tujskega prometa.

Navdušenje smučarskih prvakov, katerim je bilo usojeno ravno pri nas doseči tako odlične uspehe, jih bo spremljalo na nadaljnjih tekmah, kjer jim bo težko ali vsaj ne tako lahko uspelo prekositi rekorde, katere so dosegli na slovenski skakalnici.

Prireditelji naj pa smatrajo kot bogato plačilo zavest, da so s svojim delom, katerega nihče ne bo mogel podcenjevati, na najuspešnejši način podprli napore naših tujsko prometnih organizacij za napredek našega tujskega prometa. Dr. Fran Šter.

DANES VESELA KOMEDIJA
VLASTA BURIAN kot
REVIZOR
IZ PETROGRADA
Smeh, zabava, dovtipi, godba
Predstave ob 4. in 9¼ uri zvečer
Predprodaja vstopnic od 11. do 1¼13.
ELITNI KINO MATICA
Tel. 21-24

Seja senata
Beograd, 26. marca. p. Senat je včeraj zasedal ves dan pozno v noč ter je po celodnevni razpravi odobril proračune notranjega, vojnega, socialnega in prometnega ministristva. Med drugimi sta govorila tudi senatorja gg. dr. Fran Novak, ki se je toplo zavzel za olajšanje položaja podeželskim občinam, in dr. Valentin Rožič, ki se je zavzel za izenačenje banovinskih uslužbencev z državnimi v pogledu ugodnosti, zlasti pa glede znižanja vožnje na železnici. Danes je senat razpravljaj na dopoldanski seji o proračunu gradbene ministristva. V debati je med drugimi govoril senator g. dr. Janko Rajar, ki se je zavzel za čimprejšnjo zgraditev zasavske ceste in opozarjal na izredno važnost te nujno potrebne zveze med Ljubljano in Zagrebom. Minister dr. Srkulj pa je opozoril na to, da gre tu za banovinsko cesto in da je torej predvsem stvar dravske banovine. Po sprejetju proračuna gradbene ministristva se je dopolne pričela razprava o proračunu kmetijskega ministristva. V debati bo govoril senator g. dr. Rajar. Popoldne je na dnevnem redu proračun trgovinskega ministristva, pri katerem bo govoril senator dr. Valentin Rožič, prav tako pa bosta še danes sprejeta proračuna ministristva za šume in rude in ministristva za telesno vzgojo.

Danes monumentalni večer
V znamenju križa
ZVOČNI KINO IDEAL
Predstave ob 4., 7. in 9¼ uri zvečer
Cene 4, 6 in 8 Din

Požar v Naklem
Naklo, 24. marca. Dne 21. t. m. ob 23.30 uri je nastal v vasi vsik požar. Goreti je začel Poličarjev pod, ki je stal 4 m od šolskega poslopja. Ogneni zublji se že švigali proti nebu, da se je videl plamen dahel naokrog, obemali so že tudi severovzhodni rob strahne tikašnje šole. K sreči sta pravčasno opazili požar Tomazinovi mladenki gg. Pavla in Agata, ki sta se baš pripravljali k počitku. Napol obledeli sta pohiteli z materjo na cesto klicat vaščane na pomoč in bil plat zvona, da bi se zbrali gasilci. Ta klic je zbudil v prvem nadstropju šole tudi šolskega upravitelja, ki je hitro skočil na noce in opazil, da se spalnica svetli kot podnevi. Plameni so švigali okoli velikih šolskih oken, na katerih so lela pokati stekla, in zato ni čuda, da je nastala v šoli prava panika. Šolski upravitelj je pobral najpotrebnejše ter zbežal z otroci na varno k sosedovim.

Glas zvona pa je sklicel na pomoč tukajšnje vrle gasilce, ki so res z vneto in požrtvovalnostjo storili svojo dolžnost. Brizgajoč proti šolski strehi curke vode so oženji hitro lokalizirali in tako preprečili veliko nesrečo, ki je pretila upraviteljevi družini in šolskemu poslopiju.

Zahvaliti se imamo tudi tihemu in mirnemu vremenu, kajti drugače bi bilo, če bi pihala burja. Tedaj bi švigali plameni skozi okna naravnost v šolsko stanovanjsko. Tako bi nastala še hušja zmešnjava. Vsa čast gasilnemu društvu v Naklem in pa bratskim društvoma v Kranju in Dupljah, ki sta takoj prihitela na pomoč!

Vsako gasilsko prireditve in veselico bi morali vsi vaščani, ne oziiraj se na politično mišljenje, obiskovati in podpirati, ker služi nesebičnemu in človekoljubnemu namenu.

Naše gledališče
DRAMA
Začetek ob 20. uri
Ponedeljek, 26. marca: Lepa Vida. Prireditve dijakov drž. učiteljske šole. Izven. Znižane cene.
Torek, 27. marca: zaprto.
Sreda, 28. marca: INRI. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol.
Četrtek, 29. marca: INRI. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol.
Petek, 30. marca: ob 15. uri INRI. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol.

Premijera vledela »Bratje Karamazovi« v dramatičniji g. Cirila Debeveca, ki delo tudi montira na oder, bo na velikončno nedeljo zvečer ob 20. uri. Opozarjamo na ta senzacionalni večer, ki bo brez dvoma tvoril enega viškov letošnje sezone. Predstava je izcu abonmana.

OPERA
Začetek ob 20. uri
Ponedeljek, 26. marca: zaprto.
Torek 27. marca: Halka. Svečana predstava v proslavo godu predsednika poljske republike maršala Piłsudskega.
Sreda, 28. marca: zaprto.
Četrtek, 29. marca: zaprto.
Petek, 30. marca: ob 19. uri Parsifal. Izven. Znižane cene

Wagnerjev »Parsifal« se poje prvič v tej sezoni na veliki petek ob 19. uri

zvečer. Začetek vsakega dejanja bodo naznanjali fanfare z balkona opere. Vsed dolžine dela je po L. dejanju 40minutna pavelja. Edina ponovitev »Parsifala« bo v nedeljo ob 15. uri popolne, na kar prav posebno opozarjamo posetnike z dežele, ki uživajo za to predstavo 25% popusta, ako se izkažejo z žigom domačega župnišča ali šolskega upraviteljstva. Obe predstavi sta izven abonmaja.

Svečana predstava »Halka« bo v torek dne 27. t. m. Predstavi bo prisostvoval poslanik na našem dvoru g. Schwarzburg-Günther, ki bo pred predstavo tudi spregovoril o pomenu poljskega narodnega praznika. Predstava se vrši izven abonmaja po znižanih cenah.

Beležnica
KOLEDAR.
Danes: Ponedeljek, 26. marca katoličani: Džana, Emanuel. pravoslavni 13. marca.
DANASJNE PRIREDITVE.
Kino Matica: Revizor iz Petrograda.
Kino Ideal: V znamenju križa.
Kino Dvor: Mumija.
ZKD: Španska muha ob 14.15 v kinu Matici.
Kino Šiška: Ni. Vis. prodajaalka.
Javna produkcija zvojenec državnega konservatorija ob 18. v Filharmonični dvorani.
Sportni družabni večer s plesom ob 20. v gornjih prostornih Kazine.
DEZURNE LEKARNE.
Danes: Dr. Kuralt. Gosposvetaka cesta 10 in Sušnik, Marjini trg 5.

Izpod sita
Primerilo se je že, da je umel berač, pa so našli po njegovi smrti kje v postelji ali pod njo toliko tisočakov, da bi bil mož lahko brezskrbno živel in se drugim dajal miloščino. Ni se pa menda še primerilo, da bi davkoplačevalec tarnal, da ne zmore davčnih bremen, pa bi imel tudi kritih toliko tisočakov, da bi lahko plačeval davke se za druge. Toda na svetu se zgodi vse, in tako se je zgodilo tudi to nekje v naši ožji domovini, baje v štajerski deželi med Savo in Celjem.
Tam živi ženica gori v hribih, ki je dolžna na davkih menda že dva jurja in še nekaj stotakov povrh, pa tarna, da ne more in ne more plačati. Pravi, da še suhih krljev ni, ker ni bila letos letina za jabolka. No pa so prišli k nji, da bi pogledali, kako je z njenimi križi in težavami v resnici. In kaj mislite, da se zgodilo? Skrbno zamotan zavitek se je zavil izpod dehteče plenice na postelji in v njem so našli 200 jurjev. Iz Amerike je prišla dedščina v dolarjih in v domovini se je pojurlila. Ženica pa zdaj menda ne bo več tarnala, da ne zmore davkov.

Danes premiera senzacionalnega filma
„MUMIJA“
V glavni vlogi Boris Karloff
ZVOČNI KINO DVOR
Predstave ob 4., 7. in 9. uri zvečer
Cene 2, 4, 6 8 Din

V prepiru ga je zabodel
Kranj, 26. marca. Mirna vas Tenetiše v občini Predoselj pri Kranju je bila včeraj proti večeru pozorišče krvavega zločina, ki je zahteval življenje mladega človeka, a druga žrtev se bori s smrtjo v ljubljanski bolnici. Tragično pri dogodku je zlasti to, da sta oba prizadeta brata.
V Primoževi gostilni v Tenetišah je bila zbrana snoči večja družba fantov. Preveč zlahke kapljice jim je stopilo v glavo in menda je nastal hud prepir zaradi nekega dekleta. Roblekov Lojze je za delj časa kuhal jezo na 24-letnega delavca Petra Markoviča, zaposlenega v tovarni »Semperite« v Kranju. Začela sta se prepirati, v hudi jezi je pa Roblek potegnil nož in nesrečnega Petra štirikrat sunil v trebuh, da se je smrtno ranjen zgrudil.
Ko je brat Rudolf videl, kaj je storil Roblek, je priskočil bratu na pomoč, a divjaški napadalec je tudi njega sunil s takšno silo z nožem v prva, da je bil Rudolf pri priči mrtev. V gostilni je seveda nastala huda panika in v splošni zmedbi se je zločinu posrečilo pobegniti. Tekel je na orožniško postajo, kjer je prijavil zločin in so ga aretirali.
Pokojnega Rudolfa so prepeljali v mrtvašnico in bo danes obdukcija njegovega trupla, a Petra so še snoči prepeljali v ljubljansko bolnico, kjer se bori s smrtjo. Nesrečnež ima preparan trebuh in štiri smrtno nevarne rane, zato zdravniki nimajo mnogo upanja, da bo okrevljal. O trdnem zločinu je bilo davi obveščeno tudi sresko načelstvo v Kranju.

Razočarani vlomilci
Ljubljana, 26. marca. Kaj takega si podjetni vlomilci prav gotovo niso mislili, ko so se lotili velike sicer ne več moderne železne blaginje v lokalno znane veltvrdke z usnjem Moskoviču na Jurčičevem trgu pri Čevljariskem mostu. V noči od sobote na nedeljo so se namreč spizalili ali vhitotali v lokal vlomilci in so se lotili blaginje, katero so od strani navrtali. Gotovo so morali veči ur naporno delati, da so prišli do tresorja, kjer jih je pa čakalo razočaranje. V blaginji je bilo namreč samo — 85 Din. Z jezo in dolгим nosom so nato vlomilci pobesili za slovo pa so vzeli a seboj še delovni plašč, ki je visel ob vratih.
Vlom iz bil opažen šele davi in je bila o njem obveščena policija, ki zdaj poizveduje za podjetnimi svedrovi.
LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 2900,85 — 2811,21. Berlin 1359,58 — 1370,98. Bruselj 799,41 — 808,35. Curih 1108,35 — 1119,85. London 174,42 — 176,02. Newyork 3402,72 — 3430,98. Pariz 225,88 — 227, —. Praga 142,29 — 143,15. Trst 293,79 296,19 (premia 28,5 odst.). Avstrijski šiling v privatnem kliringu 9,10 — 9,20.
INOZEMSKE BORZE.
Curih, 26. marca. Pariz 20,38. London 15,77. Newyork 309,5 Bruselj 72,125. Milan 26,55. Madrid 42,20. Amsterdam 208,40. Berlin 122,85. Dunaj 56,30. Praga 12,845. Varšava 58,325. Bukarešta 3,05.

DNEVNE VESTI

Knez Pavle dosmrtni predsednik Dunavskega kola jahčev. Dunavsko kolo jahčev je imelo včeraj svoj občni zbor...

Dr. Marušič na dopustu. Gospod ban dr. Drago Marušič je z današnjim dnem zopet nastopil svoj delni letni odmor...

Profesorski izpit je opravil pred stalno izpitno komisijo za srednješolske profesorske izpiti za ljubljanski univerzitetni g. Repovž Ivan, suplent glasbe na dr. učiteljski šoli v Ljubljani...

Napredovanje. S kraljevim ukazom je napredoval za višjega pristava šolske poliklinike v Ljubljani dosedanj pristav g. dr. Slavo Kristan.

Stavbniški izpit inženjerjem. Včeraj sta se vršili v Beogradu letni glavni skupščini inženjerskih zbornic in udruženja stavbničkov. Na zborovanju zastopnikov inženjerskih zbornic so sprejeli resolucijo...

Kongres glavne zadrzne zveze so se pričel včeraj v dvorani beogradske univerze. Kongresu predseduje podpredsednik Voja Djordjević.

Grška šola v Beogradu. Včeraj se je vršila v Beogradu lepa svečanost grškega društva Riga od Fere, na kateri je predsednik Mukopolos med drugim sporočil...

Autobusna podjetja v savski banovini bodo ustavila promet. Zaradi povišanja taksa na vozne listke in razne druge dejavne...

Kongres geometrov iz vse države je bil včeraj otvorjen v Splitu. Udeležujejo se ga geometri in geodeti iz vseh krajev Jugoslavije.

Zakon o mestnih občinah. Na včerajšnji seji senata je notranji minister g. Žika Lazič ob priliki razprave o proračunu njegovega resora izjavil...

Tudi rekord. Včeraj je bila v Beogradu zaključena letna skupščina udruženja beogradskih krojačev. Začela se je 25. januarja in se je vsako nedeljo nadaljevala...

Sto let hrvatske umetnosti. Včeraj je bila v Zagrebu v prostorih Jugoslovanske akademije znanosti otvorjena znanstvena razstava pod geslom »Sto let hrvatske umetnosti«.

Sprememba radio-programa. Ponedeljek, 26. marca, 20.00: Reproducirani simfonični koncert. 20.45: Resni in religiozni spevi...

Velikonočna voščila rabite Ciril Metodove razglednice. Podpirajte CM družbo, revno šolsko dečo in domačo obrt!

Alji je treba, da se gospodinja muči? Koliko olajšav ima dandanes že gospodinja v mestu in na kmetih: šivalna stroje v hiši, hladilnike v kuhinji...

Alji je treba, da se gospodinja muči? Koliko olajšav ima dandanes že gospodinja v mestu in na kmetih: šivalna stroje v hiši, hladilnike v kuhinji...

Alji je treba, da se gospodinja muči? Koliko olajšav ima dandanes že gospodinja v mestu in na kmetih: šivalna stroje v hiši, hladilnike v kuhinji...

Alji je treba, da se gospodinja muči? Koliko olajšav ima dandanes že gospodinja v mestu in na kmetih: šivalna stroje v hiši, hladilnike v kuhinji...

treba dandanes tožiti, da jo križ boli in da ima izjedene roke, odkar imamo samodejnih Schichtov Radion za to, da peremo brzo truda...

Opozarjamo vse trgovske, obrtniške in industrijske kroge, da si zamorejo pustiti še nadalje tiskati račune za svoje potrebe v tiskarnah kot doslej edino s to spremembo...

Nov grob. V Sarajevu je po kratki boleznici dne 23. t. m. umrl Gradimir Peršić, 2 leti 4 mesece star edini sinček poštnega svetnika Joška Peršiča.

Vreme, Vremenska napoved pravi, da bo megleno, deloma oblačno spreminljivo vreme. Najvišja temperatura je znašala včeraj v Beogradu 22,3...

Najdena vtopljena iz Tržiča. Poročali smo že, da sta 13. t. m. odšli od doma v Tržiču dve tovarniški delavki...

Pri astmi in boleznih srca, prsi in pljuč, škrofulozii in rahitizu, povečanju ščitne žleze in postanku golše...

IZ LJUBLJANE

Društvo prijateljev Poljske vabi prijatelje Poljske k udeležbi pri proslavi 10. marzalka republike Poljske, Jožeta Pilzsdškega...

Stavilna igra je bila v Beogradu preprečena. Zaradi povišanja taksa na vozne listke in razne druge dejavne...

Svetlike na Čevljarskem mostu so se izkazale neuporabne. Stojala svetila v kovinskih nastavkih so že čez teden zapuščala pozimi zaradi ledu...

Butar je bilo mnogo preveč. Tudi prejšnja leta so tožili prodajalci butar, da je bila slaba kupčija, letos je pa bila še slabša...

Sto let hrvatske umetnosti. Včeraj je bila v Zagrebu v prostorih Jugoslovanske akademije znanosti otvorjena znanstvena razstava...

Sprememba radio-programa. Ponedeljek, 26. marca, 20.00: Reproducirani simfonični koncert. 20.45: Resni in religiozni spevi...

Velikonočna voščila rabite Ciril Metodove razglednice. Podpirajte CM družbo, revno šolsko dečo in domačo obrt!

Alji je treba, da se gospodinja muči? Koliko olajšav ima dandanes že gospodinja v mestu in na kmetih: šivalna stroje v hiši, hladilnike v kuhinji...

Alji je treba, da se gospodinja muči? Koliko olajšav ima dandanes že gospodinja v mestu in na kmetih: šivalna stroje v hiši, hladilnike v kuhinji...

Alji je treba, da se gospodinja muči? Koliko olajšav ima dandanes že gospodinja v mestu in na kmetih: šivalna stroje v hiši, hladilnike v kuhinji...

Alji je treba, da se gospodinja muči? Koliko olajšav ima dandanes že gospodinja v mestu in na kmetih: šivalna stroje v hiši, hladilnike v kuhinji...

Alji je treba, da se gospodinja muči? Koliko olajšav ima dandanes že gospodinja v mestu in na kmetih: šivalna stroje v hiši, hladilnike v kuhinji...

strukturi, bodisi kot trenerji ali kot partnerji. Ilirija razpolaga z oemimi odlično urejenimi prostori, obširno garderobo in prhami...

Samarijanke in samarijani. Predavanje v šoli pri sv. Jakobu bo v torek 27. t. m. ob 19.30 uri...

Predece, ki ročno predajo in stanujejo v Ljubljani ali v neposredni bližini, naj javijo svoji naslov Drž. osrednjemu zavodu za ženske domače obrt v Ljubljani...

Današnja predstava ob 7/4 v Elitnem kinu Matije zaradi koncerta odpade. —lj »Sofa« Odbornikom naznanjamo, da seja glavnega odbora danes odpade...

Fine damske svilene nogavice v vseh modnih barvah dobite po brezkonkurenčnih cenah pri M. PIRNAT, sv. Petra cesta 22.

ŠE NA VELIKI PETEK

dopoldan prinesene obleke v kemično čiščenje, barvanje, plisiranje, pranje in svetlokanje perila izgotovi sigurno do praznikov tovarna

JOS. REICH

Pevski zbor Glasbene Matice. Drevi ob 20. uri vaja vsa mešanega zbora, — Odbor.

Foto-amaterji, skioptično predavanje se vrši danes ob 20.30 v dvorani Delavske zbornice, dne 28. marca ob 20.30 pa v Zadružnih gospodarski banki v Mariboru.

Zopet »junastvo«. V noči od sobote na nedeljo se je nekdo pretepel z mlino na veter v Tivoliju v drevedu nad Ibičkim. Izruval in polomil je štiri klop. Pri pameti nedvomno ni bil; če so med nami ljudje s takšnimi instinkti, smo res lahko v skrbeh...

Sraice, modne in sportne, kravate, naramnice, žepne robove, rokavice in nogavice kupite najbolje pri Miloš Karničnik, Stari trg 8.

IZ MARIBORA

Nezgodna v tovarni. V petek dopoldne se je ponesrečila v tovarni Thoma v Milinski ulici tkaika Marija Urbančičeva. Pri delu je po lastni neoprevidnosti tako nesrečno padla, da si je močno poškodovala obe nogi v kolenih...

Objava nevarnosti. Pravijo, da prepovedan sad najbolj diši. To je spoznal tudi mladi Rudolf S. iz Maribora, ki je strasten ljubitelj hazardne igre. Če le more, zbere svoje tovarise, pa hajd v kako zakotno gostilno...

Pečenke se mu je zljubilo, pa je ukradel svinjo. V Velikem Mučiču je vinarčar Vindiška Luka, ki prav rad je pečenko. No, pa takih je več. Pa on si zna pomagati na načine, ki niso vsakomur priporočljivi.

Pečenke se mu je zljubilo, pa je ukradel svinjo. V Velikem Mučiču je vinarčar Vindiška Luka, ki prav rad je pečenko. No, pa takih je več. Pa on si zna pomagati na načine, ki niso vsakomur priporočljivi.

Pečenke se mu je zljubilo, pa je ukradel svinjo. V Velikem Mučiču je vinarčar Vindiška Luka, ki prav rad je pečenko. No, pa takih je več. Pa on si zna pomagati na načine, ki niso vsakomur priporočljivi.

Onemoglost na ulici. V petek se je 56-letni Kermaut Tereziji v Sodni ulici nenadoma zaradi slabosti stemnilo pred očmi in se je nezavestna zgrudila. Na kraju dogodka se je zbralo mnogo ljudi, ki so skušali zbuditi žensko iz nezavesti...

IZ CELJA

Na Ljudskem vsučilišču bo predaval danes ob 20. glavni urednik »Večernika« in pisatelj R. Radivoj Rehar iz Maribora o nemškem narodnem socializmu in njegovem pomenu za Evropo.

Nedeljski nogomet. V nedeljo 25. t. m. dopoldne je bila na Glaziji ob prisotnosti približno 300 gledalcev odigrana treninjska tekma med SK Celjem in celjskim vojaškim teamom z rezultatom 2:2 (2:2).

Učitelj iz Celja. Učitelj iz Celja, ki je zaslovil s svojo skladbama, 1 pesmijo in 1 arijo. Napisal ga je Domelj Albert, Iglje Jelka Leskovic Leopoldina, Veber Hugo, Marin Slavko in Lovšič Majda.

Pozna jih. Kako si pa spoznala, mamica, da me hoče Miha vzeti? — Poznati moraš moške. Čim ti začne govoriti, da si mu všeč v najcenejši obleki, misli resno.

Organizacija nezaposlenih ustanovljena

Ustanovitev društva »Delo in eksistenca« — Kako bi se dala brezposelnost omiliti

Ljubljana, 26. marca. »Nezaposleni vseh stanov, organizirajte se!« je govoril včeraj lepak na vratih salona »Pri levu«, kjer so se zbirali nezaposleni na ustanovni občni zbor društva »Delo in eksistenca«.

»Predsednik pripravljalega odbora Drago Kosem je pozdravil zastopnike ustanov in organizacij, ki jih je odbor povabil k sodelovanju z novim društvom, in sicer zastopnika mestne občine magistratnega direktorja Fr. Jančigaja, predsednika DZ Sedeja, za strokovno komisijo Celestnika, za PZ artmana, predsednika društva »Sola in doma« dr. Lončarja...

»Delo in eksistenca« stopa v življenje iz žive potrebe. Mnogo je sicer društev, ki se bavijo s socialnimi vprašanji ter zlasti z vprašanjem, kako spraviti množice nezaposlenih do kruha, toda ne morejo se posvetiti dovolj temu, ker imajo čez glavo še drugih nalog. Novo društvo se bo posvetilo izključno in z vsem članom delo za nezaposlene vseh strok...

»Delo in eksistenca« stopa v življenje iz žive potrebe. Mnogo je sicer društev, ki se bavijo s socialnimi vprašanji ter zlasti z vprašanjem, kako spraviti množice nezaposlenih do kruha, toda ne morejo se posvetiti dovolj temu...

»Delo in eksistenca« stopa v življenje iz žive potrebe. Mnogo je sicer društev, ki se bavijo s socialnimi vprašanji ter zlasti z vprašanjem, kako spraviti množice nezaposlenih do kruha, toda ne morejo se posvetiti dovolj temu...

»Delo in eksistenca« stopa v življenje iz žive potrebe. Mnogo je sicer društev, ki se bavijo s socialnimi vprašanji ter zlasti z vprašanjem, kako spraviti množice nezaposlenih do kruha, toda ne morejo se posvetiti dovolj temu...

»Delo in eksistenca« stopa v življenje iz žive potrebe. Mnogo je sicer društev, ki se bavijo s socialnimi vprašanji ter zlasti z vprašanjem, kako spraviti množice nezaposlenih do kruha, toda ne morejo se posvetiti dovolj temu...

»Delo in eksistenca« stopa v življenje iz žive potrebe. Mnogo je sicer društev, ki se bavijo s socialnimi vprašanji ter zlasti z vprašanjem, kako spraviti množice nezaposlenih do kruha, toda ne morejo se posvetiti dovolj temu...

»Delo in eksistenca« stopa v življenje iz žive potrebe. Mnogo je sicer društev, ki se bavijo s socialnimi vprašanji ter zlasti z vprašanjem, kako spraviti množice nezaposlenih do kruha, toda ne morejo se posvetiti dovolj temu...

»Delo in eksistenca« stopa v življenje iz žive potrebe. Mnogo je sicer društev, ki se bavijo s socialnimi vprašanji ter zlasti z vprašanjem, kako spraviti množice nezaposlenih do kruha, toda ne morejo se posvetiti dovolj temu...

»Delo in eksistenca« stopa v življenje iz žive potrebe. Mnogo je sicer društev, ki se bavijo s socialnimi vprašanji ter zlasti z vprašanjem, kako spraviti množice nezaposlenih do kruha, toda ne morejo se posvetiti dovolj temu...

»Delo in eksistenca« stopa v življenje iz žive potrebe. Mnogo je sicer društev, ki se bavijo s socialnimi vprašanji ter zlasti z vprašanjem, kako spraviti množice nezaposlenih do kruha, toda ne morejo se posvetiti dovolj temu...

»Delo in eksistenca« stopa v življenje iz žive potrebe. Mnogo je sicer društev, ki se bavijo s socialnimi vprašanji ter zlasti z vprašanjem, kako spraviti množice nezaposlenih do kruha, toda ne morejo se posvetiti dovolj temu...

»Delo in eksistenca« stopa v življenje iz žive potrebe. Mnogo je sicer društev, ki se bavijo s socialnimi vprašanji ter zlasti z vprašanjem, kako spraviti množice nezaposlenih do kruha, toda ne morejo se posvetiti dovolj temu...

»Delo in eksistenca« stopa v življenje iz žive potrebe. Mnogo je sicer društev, ki se bavijo s socialnimi vprašanji ter zlasti z vprašanjem, kako spraviti množice nezaposlenih do kruha, toda ne morejo se posvetiti dovolj temu...

»Delo in eksistenca« stopa v življenje iz žive potrebe. Mnogo je sicer društev, ki se bavijo s socialnimi vprašanji ter zlasti z vprašanjem, kako spraviti množice nezaposlenih do kruha, toda ne morejo se posvetiti dovolj temu...

do kruha mladi ljudje, ki so se tako dolgo in s takimi žrtvami pripravljali na življenje in da bi koristili družbi. — Tajnik organizacije grafičnega delavstva g. Štrukelj je poročal o položaju delavstva v državi, o številu nezaposlenih in o ukrepih proti nezaposelnosti...

»Obširnejše poročilo je še podal geometer Klepac, in sicer o potih in načinih odpravljavanja krize. Odločno je ožigal brezplodno teoretiziranje o nezaposelnosti in pavičnost v teh dolgih letih, da nezaposleni še vedno gladujejo...

»Predgovornikom je stvarno odgovarjal predsednik, nakar je obrazložil pravila. Izvoljeni so bili po večini odborniki pripravljalega odbora. Odbor se konstituiral jutri na prvi seji.

Občni zbor je pokazal na najbolj pereče sedanje vprašanje tako živo, da bo moral najti odmev.

Zaposlitev delavcev v februarju

Ljubljana, 26. marca.

Po statističnih podatkih OUZD v Ljubljani se položaj industrije na področju urada od januarja ni bistveno izpremenil. V pogledu konjunktturnega napredovanja je na prvem mestu še vedno tekstilna industrija z letnim prirastkom 2428 delovnih moči.

Po podatkih OUZD je bilo v februarju zaposlenih v industriji v področju urada povprečno 70.822 delavcev, absolutni prirast je znašal v februarju 2221 ali 3.14 odst. dočim je znašal v januarju samo 231 ali 0.33 odst.

IZ METLIKE

Precepljanje kostanja. Banska uprava je razdelila med posamezne posestnike gozdov cepice maronov, s katerimi sedaj naše kostanje marljivo precejajo.

Napredno gospodarstvo v filmu. V nedeljo se je vršilo v čitalnici dvorani kmetijske predavanja s predavanjem gospodarskih filmov. Predavala sta tajnik Kmetijske družbe iz Ljubljane g. Fran Kofol in ravnatelj agrokemičnega instituta iz Zagreba g. Pečnik.

Čenja, občinstvo naznanjam, da bom po smrti svojega moža Jožeta sama vodila vrtnarsko obrt. Preskrbela bom vedno sveže cvetje za družtevne pridelitve, sople za poroke in godovanja ter žalne vence promptno po najnižjih cenah.

Z Jesenic

Čenja, občinstvo naznanjam, da bom po smrti svojega moža Jožeta sama vodila vrtnarsko obrt. Preskrbela bom vedno sveže cvetje za družtevne pridelitve, sople za poroke in godovanja...

Čenja, občinstvo naznanjam, da bom po smrti svojega moža Jožeta sama vodila vrtnarsko obrt. Preskrbela bom vedno sveže cvetje za družtevne pridelitve, sople za poroke in godovanja...

Čenja, občinstvo naznanjam, da bom po smrti svojega moža Jožeta sama vodila vrtnarsko obrt. Preskrbela bom vedno sveže cvetje za družtevne pridelitve, sople za poroke in godovanja...

Čenja, občinstvo naznanjam, da bom po smrti svojega moža Jožeta sama vodila vrtnarsko obrt. Preskrbela bom vedno sveže cvetje za družtevne pridelitve, sople za poroke in godovanja...

Prstopajte k »Vodnikovim družbi«

Pousson du Terrail

Zdravnikova tajna

Roman

Srnca je pritrčila.

— Zakaj si pa ustrelil lordovega psa? — jo je vprašal namestnik državnega tožilca.

— Ustrelil sem ga zato, — je odgovorila Srnca, — ker je lord tekkel za menoj, da bi mi izrgal pismo gospodične Berte, ki sem ga moral izročiti gospodu Hektorju.

— Dobro.

— Videč, da me ne more dohiteti, je naščuval name svojega psa in pes me je ugriznil. Kar poglejte...

In Srnca je zavahala hlače ter pokazala težke sledove ostrih pasjih zob.

— Tedaj, — je nadaljevala, — sem segel po puški, ker nisem imel drugega sredstva, da bi se ubranil psa.

S tem priprostim in iskrenim pripovedovanjem si je Srnca na mah pridobila simpatije namestnika državnega tožilca.

— No, in kaj bi rad, prijatelj? — je dejal prijazno.

— Prinašam vam dokaz, da je gospod Hektor nedolžen.

In ko sta jo oba presenečeno pogledala, je nadaljevala:

— Če se hočete potruditi z menoj, vam pokažem, da ni mogel biti gospod Hektor tisti, ki je lorda ustrelil.

— Kaj pa veš o tem? — je vprašal namestnik državnega tožilca.

— Ko boste videli, kar sem videl jaz, boste takoj pritrčili mojim besedam, — je odgovorila Srnca s tako prepričevalnostjo, da sta postala grof in namestnik državnega tožilca še bolj pozorna.

— Ne oklevajte, gospod, — je vzkliknil grof.

— In kam naju hočeš odvesti? — je vprašal namestnik državnega tožilca.

— Tja, kjer je bil zločin storjen, — je odgovorila Srnca.

— Saj to je dve milj daleč.

Sedla je na pručico, položila eno nogo na koleno druge in odvila cunje, s katerimi je bila ovita. Grof in namestnik državnega tožilca sta kriknila od groze, ko sta zagledala razmehčano nogo.

— Ubogo dete, — je dejal grof.

— Glejta, kaj moram pretrpeti, — je dejala Srnca in če bi se ne premagovala, bi kričala na vsakem koraku. Vendar sem pa šel tja in pripravljen sem iti še enkrat.

Iz njenega glasu je odmevala tako globoka udanost in požrtvovalnost, da je končno prepričala namestnika državnega tožilca.

— Kaj nama pa pokažeš tam? — jo je vprašal.

— Samo poidita, bosta že videla.

— Ali bi nama ne mogel vsaj povedati, kaj si videl tam?

— Ne, ne razumela bi me.

Grof se je proseče ozrl na namestnika državnega tožilca. Le-ta je vstal.

— Pa naj bo, s teboj pojdeva, — je dejal.

Cez dobre četrt ure sta Hektor in po zapisnikarju obveščeni orožniški stražmojster stopila iz sobe, kjer je bil Hektor od jutra zaprt. Hektor je mislil, da ga hočejo prepeljati v ječo v Orleans; ko je pa zagledal Srnco, je zdrhtel.

Srnca mu je pa zaklicala:

— Pogum, gospod Hektor! Ta dva gospoda sta pripravljena iti z menoj in jaz jima dokazem, da niste krivi! Ta nočni dogodek je spraval na nove grajske prebivalce. Grof de la

27

Fresnaie je strogo zabičil služinčadi, da ne sme nihče za njim v gozd.

Ko je bila družba že pripravljena na pot, je stopila Srnca k namestniku državnega tožilca, rekoč:

— Ali ni imel gospod Hektor snoči, ko je odšel z doma, puške?

— Seveda sem jo imel, — je odgovoril Hektor, — saj brez puške nikoli ne grem z doma.

— Vprašajte torej gospoda Hektorja, kakšno puško je imel.

— Čemu to vprašanje? — se je začudil sodnik.

— V gradu je pet pušk, dve sta očetovi, dve pa moji.

— A peta?

— Peta je vsakega in nobenega. To je stara puška, vedno nabasana.

— Dobro, — je pripomnila Srnca, — baš to puško bi rad videl.

— Toda... — je dejal namestnik državnega tožilca, pripravljen ugovarjati.

— Za božjo voljo, gospod, ugodite želji tega fanta; če gre za ugotovitev resnice, ne smemo ničesar opustiti.

Namestnik državnega tožilca je prikimal.

— Puška, ki sem jo omenil, — je dejal Hektor, — visi v sobi moje matere v kotu pri peči.

Na povelje namestnika državnega tožilca je odšel sluga po puško.

Bila je nabasana.

— Gospod orožnik, — je dejala Srnca, — poglejte, če je puška že dolgo nabasana.

Stražmojster je vzel puško, vtaknil prst v obe cevi, napel petelina in zagledal na kopicah plast rje.

— Najmanj pol leta, — je odgovoril.

— Torej s to puško lord ni bil ustreljen?

— To je izključeno, — je odgovoril orožnik.

Namestnik državnega tožilca se je sklonil k zapisnikarjevemu ušesu, rekoč:

— Med preiskavo smo na nekaj važnega pozabili.

— Na kaj pa?

— Pozabili smo ugotoviti, kakšno orožje je rabil morilec.

Srnca je pa pripomnila:

— Zdaj bi pa rada videla še druge puške.

— Druge puške, — je dejal Hektor začudeno, — so na svojem običajnem mestu, vise v jedilnici.

— Moram jih videti, — je ponovila Srnca.

IV.

To je bil čuden položaj.

Zdelo se je, da zdaj Srnca vodi preiskavo in išče dokaze proti Hektorju, čigar nedolžnost je hotela dokazati.

Iz kuhinje so odšli v jedilnico.

Na steni sta viseli dve puški kalibra dvajset in dve kalibra šestnajst. Na Srncin poziv je orožniški stražmojster pregledal sistem pušk. Zahteval je celo, naj dobro pregleda spodnji del cevi, kamor se vtičajo nabojji.

Nihče, niti grof de la Fresnaie, ni vedel, kam Srnca meri. Vsi so pa napeto poslušali, saj jim je šlo za to, da pride resnica na dan.

— Zdaj pa lahko gremo, — je dejala.

Proti volji grofa de la Fresnaie sta odšla za njimi dva najstarejša grajska služabnika, ki sta videla Hektorja rasti od mladih nog in ki sta ga ljubila kot sina.

Srnca in grof de la Fresnaie sta šla spredaj. Hektor pa z orožniškim stražmojstrom. Za njimi je stopal namestnik državnega tožilca s svojim zapisnikarjem, zadnja pa oba služabnika.

Burno življenje Aleksandra Staviskega

Čudne razmere v francoskih ministrstvih — V afero poseže ravnatelj „Volonte“ Albert Dubarry

Volilna bitka je bila dobljena, kakor je Stavisky želel, njegovi ljudje so prišli na mesta, kjer jih je potreboval in s tem trenutkom se začela stopnjevati njegovo delovanje na vseh straneh v takih obsegih, da se dajo le z velikim trudom ugotoviti vsi njegovi podvigi in poskusi ter ujeti njihova zelo zamotana zveza.

Prva skrb je bila, kako dvigniti zanimanje za bayonneske bone. Povedali smo že, kako je imela družba Stavisky-Garat-Guedin v rokah vse možnosti, da je v pljubni količini fabricirala zastavljalniške bone.

Zdaj je šlo za to, kako plasirati jih, ko je šlo za deset- in stotimilijonske zneske in ko so združeni sleparji potrebovali denar do neskončnosti. Guebin, kakor vemo, jih je plasiral, kjer je le mogel v raznih zavarovalnicah, na katere je imel vpliv. To je bilo pa malo, saj so potrebovali mnogo, mnogo več. Pa so prišli na imeniten pripomoček.

Zakon iz leta 1930 je nalagal zavodom socialnega zavarovanja, naj nalagajo svoje rezervne fondove v obliki posojil javnim podjetjem, še starejši zakon je pa priznaval mestne zastavljalnice za javna podjetja in službe javnemu blagru. Šlo je torej samo za to, kako izposlovati od naklonjene vlade, da bi pritiskala na socialne zavarovalnice v prid bayonneskih bonov. In dela se je lotil najprej Garat,

prijatelj ministra javnih del in socialnega skrbstva Dalamiera.

Takoj po volitvah mu je pisal obširno pismo o pomenu in izgledeh bonov ter se mu ponudil, da mu bo osebno vse to podrobneje pojasnil. Dobro, Dalamier nima nič proti temu, da bi mu stari tovariš pokazal, kje ga čevlji žuli. Bo že videl, kaj bi se dalo storiti. In ko sta se sestala, je Dalamier pojasnil, da bi bil pripravljen storiti nekaj za zastavljalnico, če bi dobil za to pobudo iz drugega ministrstva; ki se ga to tiče, namreč iz trgovskega ministrstva. Saj veste, človek mora imeti zavarovan hrbet. Toda v trgovskem ministrstvu sedi kolega Julien Durand, a do tega se pa že najde stezica.

Ali se je našla ali ne? Trdovratno trdijo nekatere priče, da je

Julien Durand takrat obedoval s Staviskim,

kar je bila najpriljubljenejša oblika Staviskega, kako spravi kakšno akcijo v tek. Julien Durand pa za žive in mrtve zatrjuje, da se s Staviskim nikoli ni sestal. Toda 14. junija 1932 mu je pisal Garat pismo s prošnjo, naj priporoči ministrstvu javnih del akcijo v prid bonov. Istega dne je pisal Garat Dalamieru, da piše Durandu in prilaga kopijo dotične prošnje. Čez dva dni je že romal iz trgovskega ministrstva v ministrstvo javnih del uraden akt, v katerem se opozarja na to, da bi bilo dobro pozvati socialne zavarovalnice, naj plasirajo del svojih fondov v zastavljalniških bonih zaradi njihove popolne varnosti, obenem se pa pripominja, da mnogi poslanci v svojih interpelacijah naglašajo, da kažejo socialne zavarovalnice malo zanimanja za interese samoupravnih zavarovalnic. To je bilo 16. junija in že 20. junija je poslalo trgovsko ministrstvo ministru javnih del nov opomin

s priporočilom, naj znova posreduje v prid zastavljalnic, češ,

da je to splošno koristna zadeva.

25. junija je minister javnih del Dalamier odredil, naj se odstopi akt generalnemu ravnateljstvu socialnega zavarovanja s pripombo, da trgovsko ministrstvo pritiska na to.

Ravnateljstvo socialnega zavarovanja je odgovorilo 1. julija, da je zavarovalnicam znana ona stara določba o nalaganju rezervnih fondov in da tudi že imajo v zastavljalniških bonih naloženih nad 100 milijonov frankov. To je torej stvarno pomenilo konec akcije Garata in Staviskega. Moža se pa nista udala in na jesen sta poskusila znova, a v boj sta poslala to pot moža, ki bo živel v zgodovini te afere kot najsijajnejši posredovalec. Bil je to ravnatelj »Volonte« Albert Dubarry.

Dubarry je v septembru 1932 Dalamieru zgovorno in zapeljivo pojasnil, zakaj bi moral storiti nekaj posebej za Garatov zavod. Tu moramo omeniti, da bayonneska zastavljalnica na povelje Staviskega ni smela vstopiti v organizacijo splošnih zastavljalnic, ker je bila tam kontrola stroga. Iz tega je Dubarry sklepal, da naj bi minister pokrenil kakšno akcijo izrecno v podporo tega zavoda, ki da je kot neorganiziran zapostavljen. Dalamier se je branil, češ, da se avtonomna uprava socialnega zavarovanja upira takim intervencijam.

Lisjak Dubarry je pa našel ovinek

ali bolje rečeno tisto pretvezo, ki je bila v posvetovanjih priprave že izumljena: da bi dal minister po svoji uradni dolžnosti zadevo samostojno urediti v upravi socialnih fondov, poleg tega pa, da bi podal ravnateljstvu bayonneske zastavljalnice Tissieru svoje pojasnilo o tem, da je ta zastavljalnica upravičena plasirati svoje bone pri zastavljalnicah. Dočim se je torej ravnateljstvo socialnega zavarovanja še cele tedne in mesece posvetovalo, kako to zadevo stvarno in formalno urediti, je dobil ravnatelj bayonneske zastavljalnice uraden akt ministrstva javnih del in socialnega skrbstva z dne 23. septembra, ki je bil uradno naslovljen: »gospodu ravnateljstvu« in kjer je bilo v zelo uradnem slogu rečeno v bistvu tole:

1. Da § 31 odstavek 1. in 2a zakona z dne 30. aprila 1930 določa, da lahko socialne zavarovalnice nalagajo svoje fondove v posojilih javnih zavodov.

2. Da so bile zastavljalnice po teh in teh predpisih in po sklepu najvišjega sodišča priznane za javne zavode in da lahko torej zavarovalnice sprejemajo njihove bone.

3. Da pa imajo socialne zavarovalnice popolno svobodo v tem, kako hočejo naložiti svoje rezerve.

4. Da se mora mestna zastavljalnica v Bayonne sama pri emisiji bonov obrniti neposredno na zastavljalnico.

5. In ker ni mogoče dvomiti o ugodnosti tako varno naloženega kapitala, ne dvomimo o tem, da bodo upravni sveti zavarovalnic z odobravanjem sprejeli take ponudbe.

Podpisan: minister Dalamier.

Ta dopis prav za prav ni nič drugega nego vljudno pojasnilo ravnateljstvu nekega zavoda, kakšne so njegove možnosti. Če pa ne veste, da je to odgovor in komu je namenjen, če pustite zgoraj

»gospod ravnatelj«, spodaj pa »minister«, dobite takoj iz tega priporočilno pismo, ki bi bilo lahko prav tako naslovljeno ravnateljstvu socialne zavarovalnice. In ta imenitni trik je banda Staviskega storila. Dala je to pismo Tissieru razmnožiti kot okrožnico ministrstva vsem ravnateljstvom socialnih zavarovalnic in takoj je začela pri njih intervenirati za vpisovanje.

Ta čas se je vlekle uradne poslovanje v centralni upravi socialnega zavarovanja in zaključilo se je zopet z ugotovitvijo, da se na poedine zavode ne sme pritiskati in da lahko bayonneska zastavljalnica sama stavi ponudbe. Dalamier je o tem obvestil Dubarryja s pismom, ki ga v njem zopet titulira »gospod ravnatelj«, ne pa kakor sicer »drugi prijatelj«. To prav za prav odklonilno pismo je pa zopet pisano tako, da ga lahko agenti Staviskega samo preprišajo in znova pokažejo ravnateljstvu zavarovalnic

kot novo priporočilno pismo.

V rokah bande sta bila ta dva dopisa močno orožje, s katerim so znali spraviti v promet bonov za težke milijone. Iz vidika ministra je bilo uradno poslovanje brezhibno in za Staviskega se je končalo neugodno. Ali je bila to igra? Ali sta bila ministra žrtvi neprevidnosti in zaupljivosti? Javnost, ogorčena nad toliko korupcijo okrog Staviskega, ni bila potrpežljiva napram tem hladno premišljenim podrobnostim. Vrgla je Dalamiera, vrgla Duranda, vrgla ves kabinet. Njeno ogorčenje je padlo

na vso vlado kot giljotina.

In to je neizogibni konec vsakega režima, ki dovoli korupciji, da se razmahne v vseh svojih oblikah, tudi v manj kričočih.

Veliki knez pometa ulice

Veliki knez Sergej Vladimir Vladimirovič je zdaj v Bukarešti pomožni cestni pometač. Javnosti bi bila najbrž ostala njegova težka usoda prikrita, da se ni pojavil radovedni novinar, ki je na kolodvoru videl, kako si neki tujec zman prizadeva pojasniti redarju nekaj v francoščini. Kar je prišel cestni pometač in dal tujcu potrebne informacije v brezhibni francoščini, potem je pa hitro odšel.

Novinar jo je ubral za njim in pri kozarcu vina je zvedel, kdo je izobraženi cestni pometač. Mladost je preživel v razkošju, njegov oče je bil zadnji carski guverner na Kavkazu. Kot mlad veliki knez je stopil v elitni polk, kot častnik se je udeležil svetovne vojne, po revoluciji se je pa pridružil Wranglovi armadi. Po njenem porazu je pobegnil v Constance, kjer je odprl gostilno, pa je prišel kmalu na beraško palico. Nekaj časa se je preživljal s prodajanjem mnogih snega, ki ga je kidal, da je vsaj nekaj zaslužil. Posrečilo se mu je končno dobiti mesto pomožnega cestnega pometača in zdaj upa, da si bo pridnostjo in vztrajnostjo pomagal tako daleč, da dobi službo stalnega cestnega pometača.

Delaj in varuj.

Skot, ki se mu je zdelo škoda denarja za krovca, je sam popravljal streho svoje hišice. Pa je izgubil ravnotežje in strmoglavil z glavo navzdol na dvorišče. Ko je letel mimo odprtega kuhinjskega okna, je zaklical:

— Elis, danes pa nikar ne skuhaj toliko, ker ne bom z vami obedoval.

TEDEN MOŠKE MODE

Kamgarne, flanele, fresco za moške obleke, double trenchcoats za površnike in plašče

Angleški in domači proizvodi že od Din 98.— naprej

najlepši vzorci — ogromna izbira za fino perilo, moderni tricolin, popelin, twist itd.

ZA SRAJCE razstavljeno v 10 izložbah.

Ogled in nakup pri nas vam bo užitek!

Specialna trgovina

NOVAK — LJUBLJANA

KONGRESNI TRG 15

(PRI NUNSKI CERKVI)

Tudi Vaša obleka bo kakor nova.

ako jo pustite kemično čistiti in barvati v tovarni

JOS. REICH

LJUBLJANA,

Poljanski nasip št. 4-6

Pralnica — svetloilikalnica

JAFFA

POMARANČE

sladke in sočne, v prvovrstni

kakovosti, prodaja

Gospodarska zveza,

LJUBLJANA, Tyrševa cesta

MALI OGLASI

V vseh malih oglasih velja beseda 50 para, davek Din 2.— Najmanjši znesek za mali oglas Din 5.—, davek Din 2.— Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu, lahko tudi v znakah. — Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znakko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

POSODILA

KDOR POSODI DIN 800.—, mu vrnem v petih mesecih 1000 dinarjev. — B. Ježica 85. 1345

PRODAM

NAPRODAJ dobro ohranjen mali tovorni Fordov avtomobil, takoj uporabljiv. — Vprašati: Gostilna, Frankopanova 39, Maribor. 1326

GORENJSKI SEMENSKI KROMPIR »ROŽNIK«

najrodovitnejši in popolnoma zdrav, dobavlja — Kmetijska okrajna zadruga v Kranju. 1306

OREHOVA JEDRCA

in cele orehe nudi — Sever & Komp., Ljubljana, Gosposvet-ska cesta 5. 1335

OGLAŠUJTE

V SLOVENSKEM NARODU. VSAKA BESEDA V MALEM OGLASNIKU STANE SAMO 50 PARA IN OGLASNI DA-

PRAVNO

ZELO POCENI

se oblačite pri

PRESKERJU, LJUBLJANA,

Sv. Petra cesta št. 14. 6/T

Sveže, najfinejše norveško

RIBJE OLJE

iz lekarne DR. G. PICCOLIJA

V LJUBLJANI — se priporoča

bledim in slabotnim osebam

1326

POHISTVO

moderno (orehove korenine) iz

trdega in mehkega lesa ter kuhinjske oprave dobite po znižanih cenah pri — Andlovic, Komenskega ulica 34. 1274

ZAHVALA

Ob smrti dragega nam soproga, brata, strica in svaka, gospoda

Jožefa Brečka

trgovskega vrtnarja na Jesenicah

ki smo ga dne 19. t. m. položili k večnemu počitku v Zagrebu, se najiskreneje zahvalujemo vsem, ki so nam v teh težkih urah izrazili sožalje, darovali cvetje in pokojnika spremili na njegovi zadnji poti. Osobito se zahvaljujemo Zadrugi vrtnarjev v Ljubljani za poklonjen krasen venec.

Jesenice na Gor., dne 24. III. 1934.

Ana Brečko, soproga

in ostali sorodniki.

ZAHVALA

Ob priliki smrti moje kuharice, gospodične

Jožefe Hočevar

se tem potom vsem udeležencem pogreba toplo zahvaljujem, posebno pa č. sestram za požrtvovalno postrežbo in častitim gg. salezijancem za tolažbo v bolni in spremstvo na zadnji poti.

Ljubljana, 26. marca 1934.

IVANA GORŠE, „Novi svet“